MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-28 ta' Marzu, 2008

Citazzjoni Numru. 252/2007

Kawża Nru: 23

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fit-8 ta' Ġunju, 2007 li permezz tiegħu l-attriċi esponiet bir-rispett u bil-ġurament tagħha kkonfermat:

1. Illi l-kontendenti żżewġu fis-6 ta' Lulju, 2001 kif jindika ċ-ċertifikat taż-żwieġ hawn anness u mmarkat

bħala Dok. CA1, u minn dan iż-żwieġ huma kellhom tifla waħda bl-isem ta’ C li llum għandha ħames snin.

2. Illi l-kunsens ta’ l-attriċi nkiseb b’qerq dwar kwalita’ tal-konvenut li tista’ mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa, u dan *ai termini* ta’ l-Artikolu 19(1)(c) tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta.

3. Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, jew b’anomalija psikoloġika serja li għamiltha mpossibbli għall-partijiet li jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ u dan *ai termini* ta’ l-Artikolu 19 (1)(d) tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta.

4. Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat minħabba l-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta’ wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, u tad-dritt għall-att taż-żwieġ, u dan *ai termini* ta’ l-Artikolu 19(1f) tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta.

5. Illi l-partijiet, għalkemm mhux interdetti jew morda minn moħħhom, ma kellhomx fiż-żmien li sar iż-żwieġ, ukoll minħabba raġuni temporanja, setgħat intellettwali jew ta’ rieda biżżejjed biex jinħoloq kunsens għaż-żwieġ, u dan *ai termini* ta’ l-Artikolu 19(1)(h) tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta.

6. U illi minħabba r-raġunijiet premessi u minħabba raġunijiet oħra kontemplati fl-Att XXXVII li jirregola ż-Żwieġ, iż-żwieġ bejn il-kontendenti kien null u bla effett fil-liġi.

Jgħid għalhekk il-konvenut għar-raġunijiet premessi għaliex m’għandhiex din il-Qorti:

a) Tiddikjara u tiddeċiedi li ż-żwieġ kuntrattat bejn il-kontendenti fis-6 ta’ Lulju, 2001 huwa null u bla effett fil-liġi *ai termini* ta’ l-Artikoli 19 (1) (c), (d), (f) u (h) ta’ l-Att XXXVII ta’ l-1975 tal-Liġijiet ta’ Malta.

b) Tordna għalhekk li din in-nullita' tiġi reġistrata fuq l-att taż-żwieġ relattiv fuq indikat.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li minn issa jinsab inġunt għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat illi l-konvenut debitament notifikat baqa' ma ppreżentax risposta ġuramentata u għalhekk huwa kontumaċi skond il-liġi.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavits ta' l-attriċi u ta' ommha.

Rat il-verbal tas-seduta tat-8 ta' Frar, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qegħda titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fis-6 ta' Lulju, 2001 a bażi ta' l-Artiklu 19 (1) (d), (f) u (h) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenut kif *gia'* ingħad huwa kontumaċi.

Kif pero' dejjem irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta*

ċara u mingħajr dubju." (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu;

19 (1) (h) – nuqqas ta' rieda jew setgħa intellettwali rikjesta biex wieħed jagħti l-kunsens tiegħu għaż-żwieġ.

Mill-provi mressqa l-Qorti jidhrilha li dan iż-żwieġ falla kważi mill-ewwel u dan kien każ fejn iż-żwieġ ġie ċelebrat wara li l-attriċi ħarġet tqila mir-relazzjoni li kellha mal-konvenut. Il-problemi bdew kważi kif iżżewġu u l-konvenut wera nuqqas ta' interess totali fil-problemi li nqalgħu, kompriż il-fatt li l-wild li kellhom kellha disabbilta' gravi.

Ħafna mill-affidavits prodotti jirrakkontaw epidosji wara ż-żwieġ u naturalment x'ġara wara ż-żwieġ hu mmaterjali għall-kawża ħlief biex jitfa' dawl fuq l-istat ta' fatt ta' qabel iż-żwieġ, iżda anke hawn, fil-fehma tal-Qorti hemm indikazzjonijiet li ż-żwieġ kien vizzjat. Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*"

Waħda mill-kawżali ta' l-attriċi hija n-nuqqas ta' diskrezzjoni. Kif qalet il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs

Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.*" F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awissu, 1995). Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Mid-deposizzjoni ta' l-attriċi l-Qorti konvinta li l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat kif qegħda tallega l-attriċi. Malli żżewġu wieħed jista' jgħid illi ż-żwieġ intemm waħdu.

Għal dawn il-motivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fis-6 ta' Lulju, 2001. L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-kontendenti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM-------------------------------